

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina
študijných odborov

43 VETERINÁRSKE
VEDY

Pracovná verzia č. 1.0

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa ..... pod číslom ..... s platnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

Názov: **Štátny vzdelávací program pre skupinu učebných
a študijných odborov 43 Veterinárske vedy**

Vydal: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky

Riešiteľ: Štátny inštitút odborného vzdelávania

Spolupracovali: .....
.....
.....

3. revidované vydanie

Účinnosť: ..... september 2013

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Obsah	Strana
1 Úvod do štátneho vzdelávacieho programu	5
1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu	5
1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu	6
1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	6
2 Ciele výchovy a vzdelávania	7
3 Základné podmienky na realizáciu štátneho vzdelávacieho programu	8
3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania	8
3.2 Formy praktického vyučovania	8
3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	9
3.4 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výučby	9
3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	12
4 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	12
SKUPINA ŠTUDIJNÝCH ODBOROV ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	13
5 Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu	14
5.1 Popis vzdelávacieho programu	14
5.2 Základné údaje	15
5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	16
6 Profil absolventa	16
6.1 Celková charakteristika absolventa	16
6.2 Kľúčové kompetencie	18
6.3 Odborné kompetencie	20
7 Rámcové učebné plány	23
7.1 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou	23
7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou	24
7.3 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín	26
7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín	26
8 Vzdelávacie oblasti	28
8.1 Teoretické vzdelávanie	29
8.2 Praktická príprava	38
8.2.1 Účelové kurzy/učivo	40
Kurz odchyty túlavých zvierat	40
Kurz dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie	41
Kurz inseminácie ošípaných	42
Kurz prípravy na získanie odbornej spôsobilosti v posudzovaní a senzorickom hodnotení potravinárskych a poľnohospodárskych	43

	výrobkov	
	Preparátorský kurz, preparovanie pernatej a srstnatej zveri	44
SKUPINA ŠTUDIJNÝCH ODBOROV ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE (pomaturitné kvalifikačné štúdium)		46
9	Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu	47
9.1	<i>Popis vzdelávacieho programu</i>	
9.2	<i>Základné údaje</i>	
9.3	<i>Zdravotné požiadavky na uchádzača</i>	
10	Profil absolventa	47
10.1	<i>Celková charakteristika absolventa</i>	
10.2	<i>Kľúčové kompetencie</i>	
10.3	<i>Odborné kompetencie</i>	
11	Rámcové učebné plány	48
11.1	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou	48
11.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou	48
12	Vzdelávacie oblasti	49
12.1	<i>Teoretické vzdelávanie</i>	
12.2	<i>Praktická príprava</i>	
12.2.1	<i>Účelové kurzy/učivo</i>	
	<i>Kurz odchytu túlavých zvierat</i>	
	<i>Kurz dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie</i>	
	<i>Kurz inseminácie ošípaných</i>	
	<i>Kurz prípravy na získanie odbornej spôsobilosti v posudzovaní a senzorickom hodnotení potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov</i>	
	<i>Preparátorský kurz, preparovanie pernatej a srstnatej zveri</i>	
	Príloha 1 Vymedzenie pojmov	50
	Príloha 2 Odporúčané postupy na kontrolu a hodnotenie žiakov	51
	Príloha 3 Zásady pre tvorbu školského vzdelávacieho programu	52

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje predstavu štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov.

ŠVP je

- a) štátom vydaný kurikulárny pedagogický dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre skupiny študijných a učebných odborov – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

- a) znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšenie dôrazu na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
- b) podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
- c) rozvoj individuality každého jednotlivca,
- d) dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
- e) akcent na cieľovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
- f) podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
- g) posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
- h) záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) príprava žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) lepšie uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) schopnosť prispôbovať sa zmenám na trhu práce v rámci celoživotného vzdelávania,
- d) poskytovať možnosti ďalšieho vzdelávania.

ŠVP **vydáva a zverejňuje** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi, s príslušnými ministerstvami

v rozsahu ich odvetvovej pôsobnosti, s príslušnými zamestnávateľmi, zriaďovateľmi škôl a ich profesijnými a záujmovými združeniami s celoslovenskou pôsobnosťou.

1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom **stanovuje**:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku odboru vzdelávania, jeho dĺžku, formu výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcové učebné plány,
- j) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- k) spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania a prípravy, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- l) povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- m) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- n) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- o) zásady pre tvorbu školského vzdelávacieho programu.

1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania vrátane nadstavbového štúdia

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať s výnimkou pre nižšie stredné odborné vzdelanie a stredné odborné vzdelanie,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatívo priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti škôl vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v jednotlivých formách vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP platí školský zákon a príslušné vykonávacie predpisy.

Výchova a vzdelávanie sa v školách organizuje dennou formou štúdia alebo externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa uskutočňuje ako večerná, diaľková alebo dištančná. V stredných školách možno dennú formu štúdia kombinovať s externou formou štúdia - kombinované štúdium. Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne. Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu šesť až sedem konzultačných hodín, jedna konzultačná hodina je spravidla desať vyučovacích hodín. Dištančné vzdelávanie je vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa odporúča kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje teoretické vzdelávanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia (dištančná forma nie je žiaduca).

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu; súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie, vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách. Hlavnými formami praktického vyučovania na stupni vzdelania:

- úplné stredné odborné vzdelanie pre skupinu odborov 43 – odborná prax.

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať:

- 1) úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej štvorročného a najviac päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *maturitnou skúškou*. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Vo všeobecnosti sa maturitná skúška skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná cez písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedenia komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. V nadstavbovom štúdiu sa zohľadňuje nadväznosť na príslušný učebný odbor. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou.

Úplné stredné odborné vzdelanie získavajú žiaci úspešným ukončením posledného ročníka najmenej dvojročného a najviac trojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole v nadväzujúcej forme pomaturitného štúdia. Zdokonaľovacie alebo inovačné pomaturitné štúdium sa ukončuje *záverečnou pomaturitnou skúškou*. Skúška sa skladá z teoretickej a praktickej časti odbornej zložky. Skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a koná sa pred skúšobnou komisiou. Kvalifikačné pomaturitné štúdium sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nebola súčasťou predtým vykonanej maturitnej skúšky.

Klasifikácia žiaka na maturitnej alebo pomaturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie písomnej, praktickej a ústnej časti. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške, v pomaturitných formách štúdia vysvedčenie o záverečnej pomaturitnej skúške. V študijných odboroch, v ktorých žiaci absolvujú najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax, je dokladom o získanej kvalifikácii výučný list.

3.4 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom ŠKVP podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho učebného/študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Povinnosťou škôl je dodržať a splniť normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre tie učebné/študijné odbory, pre ktoré bol schválený MŠVVŠ SR¹.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú nasledovné:

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek,
príručný sklad s odkladacím priestorom,
sociálne zariadenie,
zasadačka

2. Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, jazykové, prírodovedné kabinety
a kabinety pre odborné predmety a praktické vyučovanie

Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, priestory pre obslužný personál
(údržba, upratovanie, vodič, laborant, ošetrovateľ zvierat)

príručný sklad s odkladacím priestorom, archív

3. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne

4. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky

6. Priestory pre centrálnu ovládaciu didaktickú techniku

7. Knižnica

8. Priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy,
aula, spoločenská miestnosť

9. Knižnica

b) Makrointeriéry

1. Školská budova

2. Školský dvor

3. Garáže

4. Ustajňovacie a chovné zariadenia (Stredisko praktického odborného výcviku)

5. Internát – DM (môže byť zabezpečený zmluvne)

6. Školská jedáleň a kuchyňa (môže byť zabezpečená zmluvne)

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie vybavené didaktickou technikou,

2. Odborné triedy – učebne pre teoretické a praktické vyučovanie vybavené štandardnou didaktickou technikou, prístrojovou technikou a pomôckami

- odborná učebňa pre predmety reprodukcie a chovu zvierat (modely, obrazy, atrapy, inseminačné pomôcky, živé zvieratá, gynekologická a pôrodnická súprava, mikroskopy, pomôcky na andrologické vyšetrenie, základné pomôcky chovateľa zvierat)
- špeciálna odborná učebňa – pitevňa

¹ Schválené normatívy priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti sú zverejnené na webových stránkach Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.

(hygienický filter a celkové vybavenie v súlade s hygienickými normami, pracovné stoly, lekárske kovové skrine na uloženie dezinfekčných prostriedkov a pitevných nástrojov, germicídna lampa, chladnička, mraznička, váha)

- špeciálna odborná učebňa, veterinárne laboratórium – minimálne vybavenie (príručný sklad pre uloženie chemikálií a reagensí, hygienický uzol štandardné vybavenie, germicídna lampa, oddelená miestnosť pre umývanie skla, tlaková nádoba, autokláv, teplovzdušný sterilizátor, Hansenova skriňa, skrine na uloženie pracovného oblečenia, skrine a vitríny na uloženie pomôcok a laboratórneho skla, pracovné stoly s prívodom plynu, elektriny a vody, mikroskopy, laboratórne sklo, odstredivky, Bunsenove kahany, technické váhy, termostat, pH meter, Westergreenov sedimentačný prístroj, Burkerove komôrky, mikrotóm a mikrotomické nože, fotometer, polarimeter, exikátory, automatické pipety a byrety, chladničky)
- príručná miestnosť na písanie protokolov, sklad
- špeciálna odborná učebňa pre klinické vyšetrenia zvierat (štandardná klinická vyšetrovňa (vonkajší vstup do budovy, dezinfekčné rohože, umývateľné steny a podlaha, kanalizácia, prívod teplej a studenej vody, klinický vyšetrovací stôl, pracovný stôl, skrine na lieky, liečivá a dezinfekčné prostriedky, vhodné osvetlenie, prístroje a nástroje na klinickú prácu so zvieratami, zdravotnícky materiál, počítač s programovým vybavením pre klinickú prax)
- odborná učebňa pre prax a chov vybraných zvierat, (prístroje a nástroje na klinickú prácu so zvieratami, manipulačný stôl pre zvieratá, fixačná klietka, zdravotnícky materiál, prístrojové vybavenie na asanáciu a špeciálne ochranné pomôcky, miestnosť na osobnú hygienickú očistu- hygienický filter, náradie a nádoby na hygienickú údržbu chovných zariadení, príručná lekárnička, príručný sklad, sklad krmív a pomôcok, ochranného pracovného oblečenia a materiálu na prípravu chovných zariadení).

3. Laboratórium výpočtovej techniky

d) Vyučovacie exteriéry

1. Školské ihrisko

2. Exteriéry pre študijné odbory veterinárskych vied

- Príručný sklad – sklad krmív a pomôcok, ochranného pracovného oblečenia a materiálu na prípravu a údržbu chovných zariadení.
- Chovné zariadenia pre krátkodobé a dlhodobé umiestnenie zvierat (Ohrady a kryté prístrešky podľa platných noriem, pomôcky pre prácu v objekte: vedrá, lopata, metla, hrable, vidly, fúrik, malá ohrádka na seno, krytá prístreškom).

e) Zmluvné pracoviská

Hygienické podmienky praktického vyučovania sú jednoznačne písomne dohodnuté v zmluve s každým externým a terénnym pracoviskom. Pri vstupe na špecifické pracovisko vyžadujúce zvláštny ochranný odev a obuv, poskytuje tieto ochranné pracovné pomôcky škola alebo podľa vlastných zásad a opatrení (pri ochrane bezpečnosti zdravia pri práci, pri ochrane chovov zvierat, pri šírení infekčných ochorení) priamo konkrétne pracovisko.

Ak používajú žiaci vlastný ochranný odev a obuv pri vykonávaní praktického vyučovania škola zabezpečí preukazným spôsobom inštruktáž na hygienické

ošetrovanie odevov a obuvi podľa pokynov odborných učiteľov alebo inštruktorov na pracovisku.

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné vytvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygiene práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.

**Skupina
študijných odborov**

43 VETERINÁRSKE VEDY

STUPEŇ VZDELANIA:

**ÚPLNÉ STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

5 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program pre skupiny odborov 43 Veterinárske vedy má poskytnúť základný rámec, pravidlá a požiadavky pre tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory danej skupiny. ŠVP neslúži na priame vyučovanie, ale je iba podkladom, spolu s legislatívou, pre tvorbu školských vzdelávacích programov. Cieľom študijných odborov v skupinách študijných odborov 43 Veterinárske vedy je výchova kvalifikovaných odborníkov pre odvetvie veterinárnych činností a služieb v poľnohospodárstve a na úseku veterinárneho zdravotníctva a hygieny.

Vzdelávací program a príprava žiakov má široký záber. Široké profilovanie absolventov so zameraním na kľúčové kompetencie umožňuje pripraviť žiakov na komplexné riešenie odborných problémov, ale aj na ich pohotovú adaptabilitu a prispôsobenie sa pre prácu v nových podmienkach (v závislosti od trhu práce), pre uplatňovanie nových koncepcií, metód, foriem, postupov, činností.

Štátny vzdelávací program zahŕňa všeobecné, odborné ako aj špecifické teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach pri príprave, technickom, technologickom, ekonomickom zabezpečovaní, poradenstve, službách a riadení veterinárnych činností na úseku chovu hospodárskych zvierat, chovu cudzokrajných zvierat, drobnochovu, prípadne zamerania na chov jednotlivých druhov zvierat podľa požiadaviek trhu práce. Program sa orientuje i na oblasť hygienickej a laboratórnej služby a jej nevyhnutnej súčasti, úseku veterinárneho hygienického dozoru pri výrobe surovín a potravín živočíšneho pôvodu. Vyššie uvedené odborné činnosti sú náplňou práce absolventov konkrétnych študijných odborov, ustanovených v platnej sústave odborov, ktoré si žiaci osvojujú v rámci odbornej prípravy.

V teoretickej príprave v triedach, laboratóriách, špecializovaných odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvisi s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov.

V učebnej a odbornej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením učiteľov, alebo odborníkov z praxe. Učebnú a odbornú prax musia žiaci absolvovať v odborných učebniach, laboratóriách, klinických učebniach školy a zmluvných pracoviskách, v prípade zabezpečovania nácviku zooveterinárnych činností v rámci odbornej praxe priamo v objektoch živočíšnej výroby, vo farmách, potravinárskych podnikoch, veterinárno-zdravotníckych zariadeniach, chovných staniaciach a zoologických záhradách a pod.) zameraných na technológie chovov zvierat a hygienu potravín podľa konkrétnych študijných odborov. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách a návšteva odborných výstav a veľtrhov.

Absolventi štúdiá sa uplatnia pri výkone povolania: asistenta veterinárneho lekára v súkromných ambulanciách, veterinárnych ošetrovniach, veterinárnych poliklinikách, klinikách a veterinárnych nemocniciach, ďalej pri výkone veterinárneho technika v chovoch hospodárskych, cudzokrajných zvierat, zoologických záhradách, v chovoch ďalších druhov zvierat, určených na pracovné, športové, zdravotné a rekreačné účely, laboranta na úseku hygienickej a laboratórnej služby a jej nevyhnutnej súčasti - veterinárneho hygienického dozoru pri výrobe surovín a potravín živočíšneho pôvodu. Stredného manažéra v odvetviach poľnohospodárstva, potravi-

nárskeho priemyslu v oblasti živočíšnej výroby, v obchode a v službách príbuzných odborov, ďalej v oblasti ochrany životného prostredia, biodiverzity zvierat podľa CITES, veterinárnej asanácie a ochrany ľudskej populácie pred zoonózami.

Odborná príprava žiakov v skupine odborov 43 Veterinárske vedy a uplatnenie absolventov uvedených odborov sú často spojené s fyzicky náročnou prácou v poľnohospodárskych objektoch, pri manipulácii so zvieratami a predovšetkým v kontakte s infekčným prostredím. Preto prevažná väčšina odborov v skupine 43 Veterinárske vedy je vhodná len pre zdravú, fyzicky a duševne zdatnú mladú populáciu. Výnimkou je ľahšie fyzické postihnutie doložené súhlasom lekára.

Štátny vzdelávací program zároveň umožňuje žiakom získať vyššiu odbornú kvalifikáciu, ktorej cieľom je pripraviť špecializovaných odborníkov, manažérov pre sféru výroby, podnikania a služieb. Absolvent má zvládnuť náročné úlohy, ktoré vedú k zvyšovaniu úrovne kvality činnosti poskytovaných služieb veterinárneho zdravotníka na úrovni asistenta veterinárneho lekára a vo veterinárnej praxi na úrovni veterinárnych disciplín, prevencie zdravia zvierat, laboratórnych vyšetrovacích metód, ochrany životného prostredia, biodiverzity, zvierat podľa CITES, veterinárnej asanácie, veterinárnej legislatívy a ochrany ľudskej populácie pred zoonózami.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

Zabezpečenie podmienok vyučovacieho procesu

Študijné odbory Veterinárskych vied sú v rámci kategorizácie odvetvových ekonomických činností zaradené pod zdravotníctvo. Ich náplňou na úrovni stredoškolského odborného vzdelávania sú nie len veterinárne služby v poľnohospodárskej výrobe, ale aj na úseku veterinárneho zdravotníctva, hygieny a prevencie, ktoré vo významnej miere zasahujú a ovplyvňujú humánne zdravotníctvo. Vzhľadom na uvedené skutočnosti si vyžadujú adekvátne materiálno-technické vybavenie a personálne zabezpečenie stredných škôl, ktoré túto výučbu zabezpečujú. Z hľadiska zavedenia kvalifikovaného vyučovacieho procesu je nevyhnutné vybaviť tieto stredné odborné školy modernými učebňami s adekvátnymi pomôckami, didaktickými prostriedkami, technikou, prístrojmi a zariadeniami, príslušnými exteriéromi v rámci strediska praktického vyučovania uvádzanými v organizačných podmienkach ŠVP. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné postaviť finančný normatív štátu na zabezpečenie týchto skupín študijných odborov na úrovni stredných zdravotných škôl.

5.2 Základné údaje

Úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín

Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon činností v podnikoch poľnohospodárskej výroby a služieb, v podnikoch potravinárskeho priemyslu, vo veterinárnych liečebných zariadeniach, na úseku hygienickej a veterinárnej kontroly, vo veterinárnom výskume, v zoológických záhradách, cirkusoch, v predajniach drobného chovu a ďalších špecifických orientovaných kvalifikovaných veterinárnych službách, veterinárneho hygienického dozoru v rámci členských štátov EÚ.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Táto časť ŠVP je v procese tvorby.

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent v skupinách študijných odborov 43 Veterinárske vedy je vysokokvalifikovaný technicko-hospodársky pracovník so širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v širokej škále veterinárnych služieb v poľnohospodárstve a na úseku veterinárneho zdravotníctva a hygieny. Sú to predovšetkým činnosti zamerané na výkon asistovaných činností v ambulanciách veterinárneho lekára, vo veterinárnych ošetrovniach, veterinárnych poliklinikách, klinikách a veterinárnych nemocniciach, technicko-hospodárskych a veterinárnych činností na úseku chovu hospodárskych, cudzokrajných zvierat a v chovoch ďalších druhov zvierat určených na pracovné, športové, zdravotné a rekreačné účely. V laboratórnych činnostiach na úseku hygienickej a laboratórnej služby a jej nevyhnutnej súčasti - veterinárneho hygienického dozoru pri výrobe surovín a potravín živočíšneho pôvodu, v činnostiach na úrovni stredného manažmentu v odvetviach poľnohospodárstva, potravinárskeho priemyslu v oblasti živočíšnej výroby a v obchode a v službách príbuzných odboru.

Absolvent skupiny študijných odborov 43 Veterinárske vedy je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom. Ovláda učivo o prírodných, technických, technologických, ekologických a ekonomicko-spoločenských zákonitostiach a ich aplikácie v praktických činnostiach, na základe čoho sú absolventi kvalifikovaní zabezpečovať

nasledovné riadiace činnosti so zreteľom na ekonomiku, ochranu a tvorbu životného prostredia podľa príslušného odboru.

V závislosti od špecializácie, získanej štúdiom zvoleného odboru, odborného zamerania je vo funkcii stredne kvalifikovaného pracovníka, ktorý je schopný aplikovať teoretické poznatky z anatómie a fyziológie jednotlivých druhov a plemien zvierat, významných poľnohospodárskych plodín, z chovateľských a pestovateľských technológií, spôsobov zušľachtovania rastlín a zvierat z dôvodu ich produkčného a ekologického využívania vo výrobnom procese. V nadväznosti dodržiavať technologickú disciplínu, technické a technologické postupy pri výrobe surovín a potravín živočíšneho pôvodu. Aplikovať poznatky zo základných veterinárnych činností pri zabezpečovaní komplexnej veterinárnej starostlivosti o zvieratá. Vykonávať základné ošetrenia zvierat, ich fixáciu, prípravu na zákroky a asistovať pri komplexnej veterinárnej starostlivosti. Vedieť využiť poznatky o krmivách z hľadiska ich vplyvu na metabolizmus organizmu a produkčnú schopnosť zvierat. Vedieť využiť vlastnosti materiálov, vody, liekov, liečiv, dezinfekčných, dezinfekčných, deratizačných prostriedkov, jedov a zdraviu škodlivých látok pri vykonávaní veterinárnych činností v laboratórnych technikách, v prípade asanačných postupov, pri aplikácii liečby a podávaní liečiv. Poznatkami z laboratórnych metód, techník vedieť vykonať odber biologického materiálu, jeho vyšetrenie, manipuláciu s diagnostickou technikou. Získanými poznatkami o nebezpečných nákazách, infekčných, parazitárnych ochoreniach a zoonózach vedieť riešiť prípadové štúdie nákazových situácií. Vedieť aplikovať veterinárne predpisy, viesť veterinárnu dokumentáciu, aplikovať zásady a spôsoby ochrany zvierat a ľudí aj v nadväznosti na poznatky zo zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom. Aplikovať právne normy v súvislosti s vykonávaním podnikateľskej činnosti a poskytovania služieb vo veterinárnych činnostiach. Aplikovať poznatky a princípy HACCP pri zavádzaní správnej výrobnéj praxe, vedieť organizovať spôsoby likvidácie tiel uhynutých zvierat, biologického odpadu a materiálov použitých pri ošetrovaní zvierat. Pri tejto činnosti postupovať v súlade so zásadami ochrany ľudí, pohody zvierat Welfare, životného prostredia so zreteľom na obnovu, ochranu a tvorbu krajiny.

Absolvent má mať pre kvalifikovaný výkon týchto činností potrebné všeobecné vzdelanie, znalosť cudzích jazykov a široký odborný profil. Má byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, schopný pracovať v tíme, aktívne komunikovať a podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, ovládať dôležité výkonové zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Zároveň je schopný uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Absolvent je pripravovaný v súlade s medzinárodnými štandardami (jazykové, počítačové). Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehĺbovanie vedomostí a zručností. Je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolvent skupiny študijných odborov má predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí vo všeobecno-vzdelávacích i odborných predmetoch. Špeciálne kurzy ŠVP umožňujú prehĺbiť odborný rozvoj v konkrétnom odbore. Príprava je zameraná aj na pomaturitné, vyššie odborné vzdelávanie a vysokoškolské štúdium.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

6.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonné štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie² ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej zá-

---

² *Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. 2006.*

kladnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvorit'.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolaní.

Absolvent má:

- prejavit' empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,

- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

6.3 Odborné kompetencie

Veterinárne zdravotníctvo a hygiena

a) Požadované vedomosti:

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu svojho odboru,
- aplikovať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení pracovných úloh svojho odboru,
- aplikovať poznatky zo základov praktickej latinčiny,
- ovládať anatómiu zvierat, jej druhovú odlišnosť a jej význam pri chove hospodárskych zvierat, ako aj z hľadiska výkonu veterinárnych činností,
- ovládať základné princípy a štádiá fyziologických procesov v období vývoja a rastu, poznať základné princípy rozmnožovania zvierat a rastlín, ako aj tvorby rastlinných a živočíšnych produktov,
- popísať poznať jednotlivé druhy zvierat, významné plemená, úžitkové typy a kategórie zvierat, významné poľnohospodárske plodiny,
- zhodnotiť podstatu, princípy a zákonitosti chovu zvierat, chovateľské technológie a výrobu produktov jednotlivých druhov zvierat, zásady hygieny chovu ako aj hygieny živočíšnych produktov,
- popísať možnosti a spôsoby zušľacht'ovania zvierat a rastlín, z dôvodu ekologického a optimálneho využívania ich vlastností vo výrobnom procese,
- ovládať reprodukciu a jej poruchy u jednotlivých druhov zvierat s využitím poznatkov z genetiky a farmakológie a vedieť aplikovať tieto poznatky,
- rozlišovať významné skupiny mikroorganizmov vyskytujúcich sa u hospodárskych zvierat s väzbou na ich výskyt v prírode a ich pôsobenie v jednotlivých procesoch a vysvetliť ich vplyv a pôsobenie na jednotlivé zvieratá,
- ovládať chorobné procesy a vedieť popísať príčiny vzniku, priebehu a následkov chorôb, ako ich následnej reflexie vo výrobe formou straty produkcie ochorením a úmrtím zvierat,
- ovládať najzávažnejšie ochorenia, vznik a šírenie nákaz, starostlivosť o zdravie zvierat, rozpoznanie príznakov chorôb, liečby a prevencie proti chorobám k zabezpečeniu komplexnej veterinárnej starostlivosti o zvieratá,
- popísať delenie krmív podľa pôvodu, obsahu živín, ich výrobu a konzervovanie, ako aj vplyv na metabolizmus organizmu zvierat,
- využiť tieto vedomosti pri aplikácii krmív zvieratám s rešpektovaním ich fyziologických anatomických rozdielov a racionálneho využitia krmiva pre zdravie a produkciu, vedieť zhodnotiť ich vplyv v potravinovom reťazci pri výžive ľudí,
- rozlíšiť vlastnosti potravy, materiálov, vody, liekov a liečiv, dezinfekčných, dezinfekčných a deratizačných prostriedkov, jedov a zdraviu škodlivých látok, princípy a predpisy zaobchádzania s nimi, spôsoby a možnosti ich používania,
- ovládať základné laboratórne metódy, laboratórnu techniku a prácu s prístrojmi,

- ovládať prevenciu a opatrenia pri nebezpečných nákazách, infekčných, parazitačných a nenákazlivých chorobách, zoonózach,
- popísať a rozlišovať základné druhy a skupiny liekov a liečiv, metódy ich aplikácie vo veterinárnej starostlivosti,
- definovať, popísať a vedieť používať ekonomické zákonitosti a zásady podnikania, postupy vedenia jednotlivých dokladov o materiálových a finančných prostriedkoch v podniku a uplatňovať ich pri nákupe surovín, materiálov, v technologických postupoch a pri predaji produktov,
- ovládať problematiku služieb, poskytovaných v činnostiach, zameraných na pet shop,
- vysvetliť a načrtnúť základné postupy, súvisiace so založením súkromnej farmy alebo inej firmy,
- popísať a aplikovať veterinárne predpisy, zásady a spôsoby ochrany zamestnancov, návštevníkov, zvierat a výrobkov pred jadrovým žiarením, bezpečnostné a protipožiarne predpisy, všetky ďalšie predpisy súvisiace s hygienou a bezpečnosťou pri práci,
- popísať a použiť základné poznatky z oblasti práva a ich aplikácie v právnych otázkach z oblasti veterinárnych činností,
- orientovať sa v schémach, pracovných návodoch, katalógoch a technickej dokumentácii a ich používanie a výber v pracovných činnostiach,
- vysvetliť zásady hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- definovať a určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou výrobou alebo službou, načrtnúť možnosti eliminácie zdrojov znečistenia životného prostredia,
- ovládať zásady prepravy zvierat s rešpektovaním ich životných nárokov v súlade so všeobecno-záväznými právnymi predpismi,
- popísať princípy HACCP pri zavádzaní správnej výrobnéj praxe,
- popísať druhy chovných zariadení zvierat,
- ovládať problematiku samosprávy v chove psov a ochrane životného prostredia,
- ovládať spôsoby likvidácie tiel uhynutých zvierat, biologického odpadu a materiálov použitých pri ošetrovaní zvierat,
- používať informačno-komunikačné technológie pri riešení odborných úloh
- vymedziť základné ekonomické pojmy a kategórie,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- charakterizovať štruktúru národného hospodárstva a činitele ovplyvňujúce jeho úroveň,
- orientovať sa v právnych formách podnikania a charakterizovať ich, posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- popísať podstatu podniku, jeho postavenie na trhu, základné podnikové činnosti.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- uplatniť osvojené vedomosti zo zákonitostí živých organizmov v praktických úlohách pestovania rastlín a chovu zvierat so zámerom zabezpečiť kvalitné výsledky, výnosy a úžitkovosť s uplatňovaním princípov ochrany životného prostredia, ochrany a tvorby krajiny,
- poskytnúť prvú pomoc pri všetkých náhlych ochoreniach zvierat,

- podávať lieky a biopreparáty podľa pokynov veterinárneho lekára,
- vykonávať odber biologického materiálu, jeho vyšetrenie, vyhodnotenie a spracovanie dokumentácie,
- identifikovať ruju hospodárskych zvierat a jej synchronizáciu, viesť pôrod, ošetriť mláďa a matku po pôrode,
- riadiť, vykonávať, evidovať, kontrolovať a hodnotiť pracovné operácie v chove zvierat, ošetrovaní a úprave živočíšnych produktov pri rôznych technológiách a rôznom strojovom zariadení,
- nastavovať, obsluhovať a vykonávať bežnú údržbu strojov a zariadení na prípravu krmív, kŕmenie, dojenie a ošetrovanie zvierat,
- vytvoriť a používať chovné zariadenia pre rôzne druhy zvierat,
- pripraviť a dávkovať krmivá, odoberať vzorky, urobiť rozbor a hodnotenie krmív, dávkovať pastvu,
- vykonávať kontrolu dodržiavania hygieny a bezpečnosti práce pri ošetrovaní zvierat, pri práci s infekčným materiálom a chemikáliami,
- vykonať odber vzoriek produktov živočíšneho pôvodu, jeho vyšetrenie, vyhodnotenie a spracovanie dokumentácie,
- ovládať prácu so základnými laboratórnymi prístrojmi, vykonať a posúdiť laboratórne vyšetrenie,
- ovládať úpravu a ošetrovanie paznechtov, kastrovanie zvierat, vykonať odrohovanie,
- rozlíšiť príznaky zdravia a choroby zvierat, vedieť sa starať o zvieratá počas choroby a rekonvalescencie podľa pokynov veterinárneho lekára,
- ovládať základné chirurgické úkony potrebné pri veterinárnej starostlivosti o zvieratá,
- vykonávať odchyt zabehtých zvierat,
- vykonať základné opatrenia pri výskyte nákaz a ekologických havárií,
- vykonávať základnú prevenciu ochrany životného prostredia,
- uplatniť v pracovných postupoch zásady bezpečnosti práce, hygieny a ochrany zdravia pri práci,
- odhadovať, merať a zaznamenávať, posudzovať a hodnotiť údaje,
- zostaviť podnikateľský plán, vykonať ekonomické hodnotenie výroby a úpravy produktov na predaj a podnikať vo veterinárnych službách a v poľnohospodárstve,
- viesť predpísané záznamy a evidenciu,
- uplatniť poznatky v práci s informačno-komunikačnými technológiami,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami, dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu,
- ovládať prvky organizačnej a riadiacej práce,
- využívať právne normy v podnikaní vo svojom odbore,
- posudzovať podnikateľské príležitosti a konfrontovať ich so svojimi možnosťami.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,

- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

7.1 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	60	1920
Odborné vzdelanie	38	1216
Disponibilné hodiny	34	1088
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	60	1920
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	34	1088
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	7	224
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	8	256
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	38	1216
Teoretické vzdelanie	20	640
Praktická príprava	18	576
Disponibilné hodiny	34	1088
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

³ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- g) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.

- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- l) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtyždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

7.3 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelanie	72	2304
Odborné vzdelanie	38	1216
Disponibilné hodiny	22	704
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • anglický jazyk • druhý cudzí jazyk 	46	1472
Človek, hodnoty a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova • dejepis • občianska náuka 	7	224
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • ekológia • fyzika • chémia • biológia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	8	256
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	38	1216
Teoretické vzdelanie	20	640
Praktická príprava	18	576
Disponibilné hodiny	22	704
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

- hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
  - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
  - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
  - e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
  - f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
  - g) Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický. Ako druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať jazyk nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
  - h) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 – 2018, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
  - i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika. Výučba predmetu informatika sa realizuje s časovou dotáciou minimálne 2 vyučovacie hodiny za štúdium.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtyždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- s) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sa uskutočňujú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť vyučovacích hodín.

8 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacie oblasti pre odbory v skupine Veterinárske vedy sú rozdelené na teoretické vzdelávanie a praktickú prípravu.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

8.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odvetvia v konkrétnom študijnom odbore, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú vedomosti, zručnosti a návyky, predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Odborné vzdelávanie v skupine odborov 43 veterinárske vedy je zostavené rámcovo do výkonových a obsahových štandardov veterinárneho zdravotníctva a hygieny spoločne pre problematiku v chovoch hospodárskych, cudzokrajných zvierat, v chove psov a vo veterinárnej laboratórnej technike a hygienickej kontrole. Stredné odborné školy si ich následne rozpracujú podľa týchto oblastí, resp. odborov do svojich školských vzdelávacích programov. V tejto časti je osobitne vymedzená problematika ekonomického vzdelávania, ktoré obsahuje svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, výchovu k podnikaniu a spotrebiteľskú výchovu.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY SPOLOČNÉ PRE VŠETKY ŠTUDIJNÉ ODBORY

Ekonomické vzdelávanie

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,

- navrhnuť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Prehľad obsahových štandardov

1. Svet práce
2. Pravidlá riadenia osobných financií
3. Výchova k podnikaniu
4. Spotrebiteľská výchova

Popis obsahových štandardov

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY ŠPECIFICKÉ PRE JEDNOTLIVÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY

Veterinárne zdravotníctvo a hygiena

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- uplatniť odbornú terminológiu z veterinárneho zdravotníctva,
- popísať biológiu, základy anatómie, fyziológie a patológie hospodárskych zvierat, cudzokrajných zvierat, malých zvierat, psov podľa odborného zamerania,
- popísať a vysvetliť správanie sa jednotlivých druhov zvierat v rôznych situáciách,
- ovládať reprodukciu a riadenú reprodukciu zvierat,
- popísať a ovládať základné prejavy infekčných a neinfekčných chorôb zvierat a ich diagnostiku,
- ovládať choroby prenosné na človeka a zvieratá, ich priebeh,
- ovládať základné liečebné postupy a prevenciu pri jednotlivých ochoreniach zvierat,
- ovládať základné zootechnické podmienky v chove zvierat, nároky na ich výživu,
- vysvetliť všeobecné vlastnosti surovín a potravín živočíšneho pôvodu,
- ovládať technologické postupy získavania surovín a potravín živočíšneho pôvodu s ohľadom na ich zdravotnú a hygienickú nezávadnosť,
- popísať biologické, chemické a fyzikálne nebezpečenstvá pri výrobe, spracovávaní a skladovaní surovín a potravín živočíšneho pôvodu,
- vysvetliť HACCP pri zavádzaní správnej výrobných praxe,
- ovládať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia pri chove zvierat,
- popísať a určiť bežnú diagnostickú veterinárnu techniku i techniku na špecializovaných pracoviskách,
- popísať a zhodnotiť Welfare zvierat,
- aplikovať princípy veterinárnej etiky,
- popísať materiály zdravotníctve, biologické materiály, chemikálie, farmakologické preparáty, krmivá, laboratórne a asanačné postupy,
- popísať veterinárnu dokumentáciu, viesť ju,
- popísať a uplatniť poznatky z medzinárodného dohovoru CITES,
- definovať ekonomické princípy, zákonitosti a zásady podnikania v skupinách odborov veterinárskych vied,
- aplikovať veterinárne predpisy, zásady a spôsoby ochrany zamestnancov, návštevníkov, zvierat a výrobkov pred jadrovým žiarením, všetky ďalšie predpisy súvisiace s hygienou a bezpečnosťou pri práci a ochranou pred požiarom,
- pracovať s informačno-komunikačnými technológiami,
- pracovať s právnymi normami v oblasti podnikania a veterinárnych činností,
- definovať a určiť možné zdroje znečistenia životného prostredia súvisiace s príslušnou výrobou alebo službou, načrtnúť možnosti eliminácie zdrojov znečistenia životného prostredia,

Prehľad obsahových štandardov

Obsahové štandardy pre skupiny študijných odborov veterinárskych vied popisujú v súlade so Štandardom stredoškolského odborného vzdelávania a výchovy v Slovenskej republike:

1. Veterinárne činnosti v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva
2. Biologická a chemická podstata veterinárskych vied
3. Životné prostredie a jeho vplyv na organizmy a zvieratá
4. Technologické procesy
5. Stroje a zariadenia v technologických procesoch poľnohospodárskej výroby
6. Informačné technológie a využívanie výpočtovej techniky pri riešení odborných úloh

Popis obsahových štandardov

Popis obsahových štandardov vychádza z výkonových a obsahových štandardov, zostavených z algoritmu predpísaných vedomostí a zručností pozostávajúcich zo zložiek – všeobecného a odborného vzdelávania.

Veterinárne činnosti v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva

Odborná problematika štúdia veterinárnych činností v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva nadväzuje na poznatky viacerých vedných disciplín. Ich zastúpenie a uplatnenie v štátnom vzdelávacom programe bude mať následne vplyv na ich využitie a rozpracovanie v školských vzdelávacích programoch pri konštituovaní medzipredmetových vzťahov, pri tvorbe učebných osnov a modulov. Preto sa z hľadiska prehľadnosti a lepšej orientácie ďalej člení na subsekvencie:

Anatómia a fyziológia zvierat

Táto subsekvencia musí pri tvorbe obsahu učebných osnov školských vzdelávacích programov zahŕňať komplexne: stavbu, uloženie a fyziologickú funkciu jednotlivých orgánov a sústav zvierat a poznatky o vzájomných súvislostiach fyziologických procesov prebiehajúcich v organizme. Súčasne je možné problematiku prehĺbiť až do úrovne špecifických vedomostí zo základov topografie a určovania plôch, častí a krajín tela, základné zákonitosti jeho stavby, funkcie a fyziológie jednotlivých sústav a orgánov zvierat podľa špecifík štúdia v danom študijnom odbore. Nácvik komplexných poznatkov o anatomickej a fyziologickej súčinnosti celého organizmu u jednotlivých druhov zvierat sa musí prehĺbiť na cvičeniach prostredníctvom anatomickej pitvy a mikroskopického pozorovania a opisu jednotlivých tkanív, orgánov a orgánových sústav, čím sa dospieva k poznaniu, ako aj pochopeniu fyziologických funkcií u jednotlivých druhov zvierat.

Mikrobiológia, parazitológia, epizootológia

Táto subsekvencia musí zahŕňať poznatky o významných skupinách mikroorganizmov a parazitov, vyskytujúcich sa u zvierat, ich patogénne účinky na jednotlivé zvieratá, ľudí a spôsoby ničenia týchto patogénov. Pozitívne pôsobenie mikroorganizmov v jednotlivých procesoch a ich nenahraditeľnosť v týchto činnostiach. K nácviku týchto poznatkov je nevyhnutné sa oboznámiť s chodom, zariadením a základnou pracovnou činnosťou v mikrobiologickom a parazitologickom laboratóriu so zreteľom na bezpečnosť práce a osvojenie si spôsobu detekcie mikroorganizmov a parazitov prostredníctvom parazitologických, sérologických a epizootologických metód.

Patológia

Táto subsekvencia musí obsahovať problematiku podstaty patogénnych procesov a podmienok, pri ktorých dochádza ku vzniku choroby, metódy prevencie a likvidácie ochorení, problematiku obranných reakcií napadnutého organizmu v boji proti patogénnym činiteľom. Ďalej základnú orientáciu v poznatkoch o zmenách orgánov zvierat, spôsobených chorobnými procesmi a o chorobných procesoch na základe morfológických zmien a v nadväznosti na medzipredmetové vzťahy (veterinárnej starostlivosti, hygieny, prevencie) pochopenie vzniku, príčin, priebehu ochorení a ich dôsledky prejavené na hospodárskych stratách, spôsobených ochorením a úhynom zvierat. K nácviku týchto poznatkov je nevyhnutné osvojenie zručností a základných odborných postupov pri pitve jednotlivých druhov zvierat, odbere a zasielaní vzoriek patologického materiálu na laboratórne vyšetrenie, vypracovanie pitevnej dokumentácie. Uplatňovanie zásad a pravidiel ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci s infekčným materiálom.

Latinský jazyk

Táto subsekvencia musí zahŕňať poznatky z latinského jazyka, ktoré pomôžu pochopiť význam odborných termínov v jednotlivých odborných predmetoch a ich používanie v odbornej literatúre a základné znalosti gramatiky, nevyhnutné slovné druhy a ich ohýbanie pre pochopenie základov veterinárskej terminológie, morfológických a klinických disciplín a ich aplikácii pri výučbe odborných predmetov študijných odborov veterinárskych vied.

Veterinárna starostlivosť

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku komplexného riešenia problémov veterinárnej starostlivosti o zvieratá. Obsahuje postupy uplatňované pri výskyte najzávažnejších, bežných a špecifických ochorení, ich priebehu a šírení. Zameriava sa na rozpoznanie príčin, príznakov chorôb, ich liečbu a prevenciu. Obsahuje systém chorôb a ich zatriedenie podľa závažnosti, frekvencie výskytu, hospodárskeho dosahu (hospodársky a zdravotne významné ochorenia), prevencie, profylaxie, liečby a aplikácie príslušných právnych noriem. Ďalej obsahuje bežné, ako aj špeciálne metódy vyšetrovania (RTG, USG, endoskopia), posúdenia miery závažnosti ochorenia a poskytnutia prvej pomoci, aplikácie liekov a zdravotnej starostlivosti. Zručnosti nadväzujú na teoretický základ plnením úloh laboratórneho vyšetrenia a kontroly odberu, kontroly skladovania a zasielania vzoriek na laboratórne vyšetrenia.

Rozvíja aplikáciu aj na špecifické druhy zvierat chovaných v zajatí, zvierat, ktoré potrebujú dočasnú, alebo trvalú starostlivosť v rehabilitačných centrách a útlukoch podľa špecializácie daného študijného odboru. Súčasťou je oboznamovanie sa s právnymi normami, určujúcimi oprávnenie chovu zvierat podľa medzinárodného dohovoru CITES. Problematika veterinárnej starostlivosti má priame väzby na oblasť biológie, chémie, anatómie a fyziológie, patológie, mikrobiológie, parazitológie, epizootológia, výživy a dietetiky, praxe, hygieny a technológie chovu jednotlivých druhov zvierat.

Farmakológia

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku základov všeobecnej a špeciálnej farmakológie. Obsahuje základné vedomosti o liekoch a liečivách, o manipulácii s nimi, o zásadách a spôsoboch aplikácie, skladovania, uchovávaní, evidencie a likvidácie hlavných skupín liekov v súlade s platnými právnymi normami. Zahŕňa aj poznatky účinkov liekov na organizmus a ustanovenia morálnej a právnej zodpovednosti pri nerešpektovaní pokynov veterinárneho lekára pri práci s farmaceutickými a asanačnými prípravkami. V interakcii s poznatkami z oblasti asanácie vo veterinár-

ských vedách musí obsahovať problematiku liečby, prevencie a profylaxie infekčných, invázných, metabolických, neinfekčných ochorení a otráv zvierat podľa špecializácie daného odboru. Dodržiavanie stanovených ochranných lehôt liekov v súlade s ochrannou zdravím zvierat a ľudí ako súčasť potravinového reťazca a ochrany životného prostredia.

Asanácia

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku hygieny a ochrany zdravím zvierat a ľudí, používania účinných prostriedkov a spôsobov asanácie, požiadaviek právnych predpisov vo veterinárnej starostlivosti pri potlačovaní a likvidácii nákaz, pri výrobe a spracovávaní potravinárskych produktov, pri spracovaní či odstraňovaní konfiškátov, odpadov a zvlášť nebezpečného materiálu. Zásady a ochranu zdravím človeka pri práci v tejto oblasti. Musia v nej byť obsiahnuté poznatky z oblasti dezinfekcie, dezinfekcie deratizácie, dezodorizácie, zneškodňovania infekčného materiálu, uplatňovania predpisov, zásad a pravidiel bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia. K získaniu odborných zručností je nevyhnutný nácvik klinických disciplín. Problematika farmakológie a asanácie je naviazaná na poznatky z oblasti: biológie, chémie, hygieny a technológie chovu zvierat, patológie, mikrobiológie, parazitológie a epizootológie, výživy a dietetiky, veterinárnej starostlivosti a nácviku praktických činností.

Chirurgia

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku zo základov všeobecnej a špeciálnej chirurgie v takom rozsahu, aby veterinárny zdravotník, asistent vedel v nadväznosti na klinické vyšetrenie zvierat vo veterinárnej ambulancii ako aj v terénnej praxi samostatne vykonávať základné chirurgické úkony (ošetrenie rán, poskytnutie prvej pomoci, kastráciu) a vykonávať odbornú pomocnú prácu pod dohľadom veterinárneho lekára, správne aplikovať lieky, využívať fyzikálnu terapiu, pripraviť a obslúžiť chirurgickú a prístrojovú techniku.

Problematika nadväzuje na poznatky z biológie, chémie, anatómie a fyziológie zvierat, hygieny a technológie chovu hospodárskych zvierat, mikrobiológie, parazitológie a epizootológie, patológie, farmakológie, asanácie, veterinárnej starostlivosti, chorôb zvierat, hygieny a technológia chovu zvierat a praktickej činnosti v odbore.

Hygiena potravín

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku základov hygieny potravín na úrovni výkonu činností úseku veterinárneho hygienického dozoru. Jej nevyhnutnou súčasťou je definovanie základných vlastností potravín a surovín živočíšneho pôvodu, vrátane zdravotnej a hygienickej nezávadnosti, mikrobiálneho profilu, dôrazu na nutričné vlastnosti potravín. Získanie ucelených poznatkov o hygienických požiadavkách na suroviny a potraviny, o nežiaducich zmenách spôsobených v procese výrobných technológií a o zdravotných problémoch spojených s konzumáciou takýchto potravín, čo môže mať prípadné psychologické, morálne, ekonomické až trestnoprávne dôsledky. Zručnosti a správne návyky pri hodnotení základných požiadaviek na suroviny a potraviny živočíšneho pôvodu, správnom posúdení surovín a potravín na základe kontroly riadenia výrobného procesu a preverovaní hotového výrobku laboratórnymi vyšetreniami, zostavovaní hygienických režimov výroby, overovaní zdravotnej neškodnosti a kvality výrobkov podľa právnych noriem, vedení evidencie na základe systému analýz rizík a rozhodujúcich kontrolných bodov (HCCP - Hazard Analysis and Critical Control Points).

Problematika nadväzuje na poznatky z oblasti chémie, laboratórnej techniky, anatómie a fyziológie, výživy a dietetiky, veterinárnej starostlivosti a hygieny chovu zvierat.

Laboratórna technika

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku poznania, aplikácie a využívania presných empirických metód vo veterinárnom výskume, v laboratórnom vyšetrowaní biologického materiálu a v laboratórnej kontrole krmív, potravín a surovín živočíšneho pôvodu. Význam a činnosť veterinárnych laboratórnych pracovísk a bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v týchto zariadeniach. Zručnosti pri plnení úloh laboratórneho vyšetrenia a kontroly spočívajúce v odbere, skladovaní, uchovávaní, preprave a zasielaní vzoriek na laboratórne vyšetrenia, eliminovaní účinkov laboratórnych chemikálií po skončení vyšetrení, príprave materiálu na vyšetrenie, vykonávaní základných operácií fyzikálneho, zmyslového, makroskopického a mikroskopického, chemického a biologického vyšetrenia podľa stanovených metodík.

Mnohostrannosť medzipredmetových vzťahov vyžaduje, aby sa pri tvorbe školských vzdelávacích programov skoordinovala problematika zo všetkých subsekvencií veterinárnych činností poľnohospodárskej výroby a vybraných oblastí potravinárstva. Nakoľko si nácvik laboratórnych prác vyžaduje prácu aj so špičkovou technikou a drahými prístrojmi je nutné ich zabezpečenie zmluvne s inými inštitúciami.

Biologická a chemická podstata veterinárskych vied

Biologická a chemická podstata veterinárskych vied je založená na poznatkoch biologickej, chemickej, biochemickej ako aj biofyzikálnej podstaty, ktoré tvoria základ pre štúdium všetkých subsekvencií veterinárnych činností v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva, životného prostredia a jeho vplyvu na organizmy a zvieratá, technologických procesov, strojov a zariadení v technologických procesoch poľnohospodárskej výroby. V tejto oblasti sa veterinárske vedy z hľadiska prírodných vied zameriavajú vo svojom obsahu na jednotlivé špecifiká z oblasti zoológie, etológie zvierat a veterinárnej starostlivosti.

Životné prostredie a jeho vplyv na organizmy a zvieratá vo veterinárskych vedách

Životné prostredie a jeho vplyv na organizmy a zvieratá vo veterinárskych vedách je založené na poznatkoch o vzájomných vzťahoch medzi človekom a životným prostredím. Zameriava sa na ochranu biodiverzity, dopad činnosti človeka na životné prostredie, prírodné zdroje energie a surovín, odstraňovanie odpadov, súčasné globálne problémy a príčiny ich vzniku, na ochranu prírody a krajiny, zásady trvalo udržateľného rozvoja a zodpovednosť jedinca za ochranu prírody, životného prostredia a jeho tvorby.

Odborná problematika veterinárskych vied sa orientuje na poznatky o systéme a organizácii ochrany prírody a krajiny v Slovenskej republike, ako aj na úrovni Európskeho spoločenstva, v súlade s medzinárodnými zmluvami nástrojmi tvorby a ochrany životného prostredia.

Všetky poznatky z tejto oblasti sú orientované na vytváranie kladného vzťahu k prírodnému prostrediu, a výchovu k ekologickému mysleniu vo vzťahu k poľnohospodárskej výrobe. Problematika ochrana biodiverzity svojím obsahom nadväzuje na poznatky z oblasti biológie, rozširuje ich najmä o ohrozené a chránené druhy zvierat a rastlín na Slovensku a zahŕňa využívanie a ochranu prírodných zdrojov v poľnohospodárskej výrobe.

V rámci nadväznosti na ďalšie oblasti pri tvorbe školských vzdelávacích programov je vo väzbe s poznatkami z ekológie, poľovníctva a asanácie.

Technologické procesy vo veterinárskych vedách

Odborná problematika štúdia veterinárnych činností v technologických procesoch veterinárskych vied nadväzuje na odbornú problematiku veterinárnych činností v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva, biologickú a chemickú podstatu veterinárskych vied, na problematiku životného prostredia a jeho vplyv na organizmy a zvieratá, strojov a zariadení v technologických procesoch poľnohospodárskej výroby a náplň praktických činností. Obsahom technologických procesov vo veterinárskych vedách je ucelený systém poznatkov o podstate, princípoch a zákonitostiach z hygieny technológie, chovu zvierat a výroby produktov.

Z hľadiska prehľadnosti a lepšej orientácie pri tvorbe školských vzdelávacích programov v oblasti veterinárskych vied sa ďalej člení na subsekvencie.

Zoologický systém zvierat

Táto subsekvencia musí zahŕňať problematiku chovu zvierat, poznatky z praktického chovu a starostlivosti o zvieratá, zo zoológie, od ktorých sa odvíjajú väzby na spôsob života, chov, výživu, chovné prostredie a zdravotnú starostlivosť všetkých chovaných zvierat v spoločnosti človeka. Náplňou problematiky sú poznatky z taxonómie zvierat podľa zoologickej klasifikačnej úrovne, podľa druhovej a plemennej príslušnosti, poznanie medzidruhových vzťahov, vývojové stupne a príbuzenské vzťahy rozličných živočíšnych skupín. Následne poznatky o vonkajšej stavbe tela, spôsobe života a špecificky významných aspektoch z pohľadu ohrozenia živočíchov a ich ochrany, v rámci medzinárodného dohovoru CITES a platné právne normy vzťahujúce sa na chov všetkých druhov zvierat.

Hygiena chovu a ošetrovania zvierat

Táto subsekvencia musí zahŕňať poznatky o podstate, význame a úlohách chovu zvierat a výroby produktov živočíšnej výroby, hygieny prostredia zvierat, chovu zvierat a živočíšnej výroby, chemické, fyzikálne a biologické vlastnosti ovzdušia, pôdy a vody. Hygienu výživy a kŕmenia zvierat, hygienu ustajnenia zvierat a asanáciu. Spôsoby získavania potravy, čo je podstatné pre výber životného prostredia, spôsobu chovu, výber chovných zariadení, ubikácií, rehabilitačných centier a útulkov voľne žijúcich zvierat. Ošetrovanie zvierat, ochranu životného prostredia v chovoch zvierat. Všeobecné základy živočíšnej výroby pre cudzokrajné zvieratá, hospodárske zvieratá, domáce zvieratá, príčiny a spôsoby domestikácie. Vzťahy medzi tvarom orgánov a ich činnosťou, vonkajšie a vnútorné činitele ovplyvňujúce vlastnosti zvierat, rozdelenie vlastností (morfologické, fyziologické). Vedenie zootechnickej evidencie a plemenárskej dokumentácie. Metódy hodnotenia správania sa zvierat, sledovanie a hodnotenie sociálnej aktivity. Hygienu a technológiu v chovoch jednotlivých druhov zvierat – význam jednotlivých druhov zvierat, hygienické a veterinárne opatrenia v chovoch jednotlivých druhov a kategórií zvierat, pri ich nákupe a presunoch, jednotlivé plemená zvierat podľa druhov a kategórií a špecifikácie študijného odboru. Hygienu chovu, výkrmu a odstavu mláďat, ustajnenia, ošetrovania, kŕmenia, výroby mlieka a mäsa. Zriadenie farmy pre jednotlivé druhy zvierat, plán pripúšťania a pôrodu, hygienické a zootechnické hodnotenie plemenitby a bonitácie zvierat. Vykonávanie účinných opatrení na predchádzanie vzniku ochorení zvierat a sanácie životného prostredia. Dodržiavanie európskych noriem pre zabezpečenie pohody zvierat. Primeranou odbornou úrovňou a znalosťou právnych noriem realizovať chovy s vysokou mierou bezstresovej záťaže zvierat.

Ochrana ohrozených druhov, rozmnožovanie v zajatí a ich opätovný návrat do prírody, ochrana týraných a odchyt zabehnutých zvierat. Problematika nadväzuje na poznatky z biológie, chémie, fyziológie, veterinárnych činností v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva,

Výživa a kŕmenie zvierat

Táto subsekvencia musí zahŕňať poznatky o najvýznamnejších poľnohospodárskych plodinách využívaných v živočíšnej výrobe, krmovinách a produktoch na výrobu krmív. Technológii pestovania poľnohospodársky dôležitých rastlín s osobitným dôrazom na význam životného prostredia rastlín a vplyvu vegetačných činiteľov. Pracovné operácie pri obrábaní pôdy a ošetrovaní rastlín počas vegetácie, poznanie základných hnojív a pesticídov a ich aplikáciu, produkciu liečivých rastlín pre farmaceutický priemysel a veterinárnu prax. Základné poznatky o živinách obsiahnutých v jednotlivých krmivách, o ich metabolizme v organizme, rozdelení krmív podľa pôvodu, obsahu živín, výrobe a konzervovaní krmív. Využití krmív pri zostavovaní kŕmnych dávok, kŕmení zvierat, racionálnom využití krmív pre zdravie a produkciu zvierat s výsledným efektom zdravotne neškodnej a vysokonutritívnej komodity pre zabezpečenie výživy ľudí.

Problematika nadväzuje na oblasti biológie, chémie, farmakológie, veterinárnej starostlivosti, hygieny a technológie chovu zvierat, základov mechanizácie a praktických činností v jednotlivých študijných odboroch.

Reprodukcia zvierat

Táto subsekvencia musí zahŕňať poznatky o plodnosti, reprodukcii zvierat so zameraním na možnosti rozmnožovania a dedičnosti exteriérových a morfológických znakov zvierat v rôznych podmienkach za účelom odborného a racionálneho zasahovania do fyziologického procesu, rozmnožovania zvierat s uplatnením najnovších poznatkov genetiky, farmakológie. Poznatky o poslaní zoologických záhrad v treťom tisícročí, rozmnožovaní chovaných zvierat, ohrozených druhov zvierat na základe znalosti etológie a fyziológie rozmnožovania, dĺžky a priebehu gravidity, priebehu pôrodu a starostlivosti o mláďatá po pôrode v chovateľskom, ako aj v prirodzenom biotope. Návod na imitovanie prirodzených podmienok, vhodných pre rozmnožovanie jednotlivých druhov, špeciálne návody k možnostiam riadenej reprodukcie cudzokrajných a ohrozených druhov zvierat pomocou inseminácie, embryotransferu a medzidruhového prenosu embryí, o chorobách plemenných zvierat (niektorých defektoch a chorobách, imunogenetických a polymorfných znakov niektorých druhov a plemien, so zameraním na preukázanie pôvodu plemien) so zameraním na preukázanie pôvodu plemien. Poznanie metód čistokrvnej plemenitby, šľachtenia, najnovších metód riadenej reprodukcie cestou génových manipulácií, za účelom zvyšovania reprodukčných, produkčných ukazovateľov a zdravia zvierat. Poznanie diagnostiky a prejavov ruje jednotlivých druhov hospodárskych zvierat, diagnostiky porúch párenia, optimálneho času na pripustenie a optimálny výber inseminačnej metódy. Poznanie metód odberu, vyšetrovania spracovania a uchovávaní ejakulátu pre potreby praxe. Sterilizáciu a kastráciu, gynekológiu pôrodu, pôrodných problémov a popôrodnej starostlivosti. Získavanie zručností prostredníctvom priameho kontaktu so živými zvieratami v špecializovaných učebniach, hospodárskych zariadeniach a v ZOO.

Problematika nadväzuje na poznatky z biológie, chémie, fyziológie, veterinárnych činností v poľnohospodárskej výrobe a vybraných oblastiach potravinárstva,

Stroje a zariadenia pre technologické procesy vo veterinárskych vedách

Problematika strojov a zariadení pre technologické procesy vo veterinárskych vedách musí zahŕňať poznatky o základných princípoch strojov a zariadení v živočíšnej výrobe a poľnohospodárskej technike, spôsoby vybavovania fariem a poľnohospodárskych prevádzok strojmi a technologickými zariadeniami, zostavovanie technologických liniek a ich efektívne využívanie. V nadväznosti na problematiku hygieny a technológie chovu zvierat najmä poznatky o technológii mechanizačných prostriedkov na prípravu a zakladanie krmív, napájanie zvierat, čistenie a priväzovanie zvierat, odpratávanie výkalov, získavanie a ošetrovanie produktov živočíšnej výroby a spôsoby prepravy zvierat v súlade s právnymi normami.

Informačné technológie a využívanie výpočtovej techniky vo veterinárskych vedách

Problematika využívania Informačných technológií a výpočtovej techniky vo veterinárskych vedách musí zahŕňať problematiku kancelárskych, textových, tabuľkových, grafických, prezentačných aplikácií, a softwarových aplikácií v odbornej praxi tak, aby optimálne dopĺňala v jednotlivých študijných odboroch veterinárskych vied poznatky vyhodnocovania technologických procesov, chovu zvierat, ich výživy, reprodukcie a prevencie chorôb a spracovania produktov v týchto procesoch.

8.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktické činnosti v študijných odboroch veterinárskych vied musia obsahovať aplikované výkony, stanovené výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi v rozsahu daného odboru, príp. jeho odborného zamerania.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent vie:

- vykonať základné ošetrenie zvierat,
- asistovať a spolupracovať pri komplexnej veterinárnej starostlivosti,
- ovládať fixáciu jednotlivých druhov zvierat,
- vykonať prípravu pacienta na chirurgický zákrok, pripraviť nástroje a asistovať pri chirurgických zákrokoch, vykonať základné chirurgické úkony v rátane ošetrovania rán,
- rozpoznať infekčné a neinfekčné choroby zvierat a zabezpečiť následné opatrenia,
- vykonať odber biologického materiálu normatívnym spôsobom,
- vykonať laboratórne vyšetrenie biologického materiálu a analyzovať výsledky,
- ovládať farmakologické zásady liečby a vykonať podávanie základných liečiv podľa pokynov veterinárneho lekára,
- uplatniť problematiku samosprávy v chove psov a ochrane životného prostredia,
- manipulovať so základnou diagnostickou veterinárnou technikou,
- navrhnuť a ovládať základné asanačné postupy,
- viesť veterinárnu dokumentáciu,
- uplatniť zásady hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v chove zvierat,
- dodržiavať technologickú disciplínu, technické a technologické postupy pri výrobe surovín a potravín živočíšneho pôvodu,

- navrhnuť a vypočítať kŕmne dávky pre jednotlivé druhy a kategórie zvierat s ohľadom na ich zdravie a kvalitu produkcie,
- navrhnuť chovné zariadenia a realizovať chov vybraných zvierat s rešpektovaním ich životných nárokov,
- zvládnuť riešenie prípadových štúdií nákazových situácií,
- uplatniť výpočtovú techniku a informačné technológie pri riešení odborných úloh,
- uplatniť ekonomické princípy, zákonitosti a zásady pri podnikaní vo veterinárskych vedách,
- uplatniť veterinárne predpisy, zásady a spôsoby ochrany zamestnancov, návštevníkov, zvierat a výrobkov pred jadrovým žiarením, všetky ďalšie predpisy súvisiace s hygienou a bezpečnosťou pri práci a ochranou pred požiarom,
- pracovať s právnymi normami v oblasti podnikania vo veterinárnej praxi,
- organizovať a vykonávať činnosti, vyplývajúce z eliminácie zdrojov znečistenia životného prostredia,
- zabezpečiť disciplínu a niešť zodpovednosť za výsledky svojej pracovnej činnosti a činnosti členov pracovných kolektívov, dodržiavať technologické postupy.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ochrana pred požiarom
- 2) Veterinárne a zootecnické činnosti
- 3) Laboratórne techniky
- 4) Prevádzkovo-ekonomické činnosti

Popis obsahových štandardov

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ochrana pred požiarom

Praktická časť prípravy sa realizuje formami praktických cvičení a odbornej praxe, ktoré zabezpečujú upevňovanie odborných zručností, návykov a utváranie odborných postojov a názorov, vo vzťahu k odboru štúdia, k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti. Zvláštny dôraz sa kladie na trvalé osvojenie návykov ochrany zdravia, hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom a dodržiavanie platných právnych noriem.

Veterinárne a zootecnické činnosti

Obsahujú problematiku zootecnických činností, ktoré spočívajú v starostlivosti o zvieratá, hygienu ich životného prostredia vrátane asanácie. Základné činnosti spočívajú v pri posudzovaní kvality ustajnenia, ovládania a fixácie zvierat, praktických zručností pri obsluhu maštalnej mechanizácie a malotraktora. Zručnosti pri získavaní mlieka a hygieny spracovania mlieka v prvovýrobe. Zručnosti a návyky pri starostlivosti o zvieratá, hygienu potravín a surovín živočíšneho pôvodu a ich laboratórnu kontrolu podľa špecifik študijného odboru. Nadväzne praktické činnosti veterinárneho zdravotníka, asistenta s hygienickými návykmi pri práci v živočíšnej a rastlinnej výrobe a v iných chovoch zvierat podľa špecializácie študijného odboru. Nácvik poskytovania prvej pomoci zvieratám pred príchodom veterinárneho lekára, t.j. aplikáciu liečiv a vakcín, odbery vzoriek a telových sekrétov, používanie obvazovej techniky. Nácvik spôsobov bežného a špecifického klinického vyšetrovania zvierat. Nácvik prípravy na jednoduché operačné zákroky, patologicko-anatomickú pitvu, jednoduché chirurgické a ortopedické úkony.

Laboratórne techniky

Obsahujú problematiku nácviku laboratórnej techniky, vyšetrovanie vzoriek rôznymi laboratórnymi metódami a skúškami, vyšetrovanie mlieka a mäsa, nácvik asanácie objektov a vedenie záznamov o priebehu a absolvovaní praxe.

Prevádzkovo-ekonomické činnosti

V rámci nácviku riadenia podniku, firmy si žiaci osvojujú zručnosti pri realizácii prevádzkovo-ekonomických činností, poradenstva a služieb podľa špecifík v jednotlivých študijných odboroch v rámci technicko-hospodárskych kompetencií absolventa vo veterinárskych disciplínach.

8.2.1 ÚČELOVÉ KURZY/UČIVO

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov odborného vzdelávania a prípravy sú účelové kurzy, ktoré predstavujú integrujúcu zložku vedomostí, zručností a postojov. V nadväznosti na získané poznatky v oblasti teoretického a praktického vzdelávania účelové učivo poskytuje žiakom doplňujúce, rozširujúce, upevňovacie a overovacie vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na zvládnutie situácií a aktivít, ktoré môžu nastať vznikom nepredvídaných skutočností.

Prehľad účelových kurzov:

- 1) Kurz odchyту túlavých zvierat
- 2) Kurz dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie
- 3) Kurz inseminácie ošípaných
- 4) Kurz prípravy na získanie odbornej spôsobilosti v posudzovaní a senzoričkom hodnotení potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov
- 5) Preparátorský kurz – preparovanie pernatej a srstnatej zveri

Kurz odchytu túlavých zvierat

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Kurz je zameraný na problematiku odchytu zatúlaných a nechcených zvierat vo verejnom záujme. Aby absolvent kurzu získal špecifické odborné vedomosti o problematike riešenia odchytu túlavých zvierat, zabehnutých zvierat a welfer zvierat musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- poznať platnú legislatívu o riešení odchytu zabehnutých a túlavých zvierat,
- získať poznatky o správaní sa zvierat, rozlíšiť správanie zdravého a chorého zvieratá,
- poznať základy anatómie a fyziológie psov,
- riešiť a ovládať rôzne spôsoby a metódy odchytu zvierat,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany pri odchyte,
- spolupracovať v riešení problematiky s miestnou samosprávou, políciou, inšpektormi na ochranu zvierat,
- poznať zásady asanácie životného prostredia,

- pracovať samostatne a vytvárať podmienky pri starostlivosti a záchrane zabeňnutých a opustených zvierat.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Zákony, vyhlášky nariadenia
- 2) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- 3) Základy kynológie
- 4) Hygiena chovu a životné prostredie psov a mačiek
- 5) Choroby
- 6) Odchyt zvierat
- 7) Praktická časť – odchytové pomôcky a ich použitie

Popis obsahových štandardov

Získať prehľad o platných právnych normách, súvisiacich s problematikou chovu spoločenských zvierat a nebezpečných zvierat. Zákon o veterinárnej starostlivosti a súvisiace predpisy, poznať podmienky pre držanie psov, zákon o ochrane zdravia ľudí, riešenie sťažností, pokút, úloh miest a obcí, problém neevidovaných psov. Dodržiavanie osobitných bezpečnostných a ochranných opatrení, súvisiacich s odchytom zvierat. Poznať anatómiu, fyziológiu a etológiu zvierat, psov, štruktúru a funkciu psích hotelov, útulkov, karantény, nároky na chov zvierat, asanačné postupy po odchode zo zariadenia a súvisiace predpisy. Najzávažnejšie choroby psov a mačiek, antropozoonózy, besnotu a príznaky besnoty. Parazitózy psov a mačiek, vakcinačný program a preventívne očkovanie. Spôsoby odchytu a používanie pomôcok, spôsoby manuálneho a farmakologického odchytu. Farmakologické preparáty a ich účinok, bezpečnosť a ochranu zdravia pri tejto činnosti. Právne, materiálne a personálne zabezpečenie odchytovacej stanice. Imobilizačné a odchytávanie pomôcky, pasce, fixačné potreby, OOPP, zabezpečenie zvierat a po odchyte, manipuláciu s pomôckami pri odchYTE.

Kurz dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa. Vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov a vek nad 18 rokov. Vhodný je pre všetky poľnohospodárske odbory. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- ovládať povinnosti zodpovedných pracovníkov a pracovníkov vykonávajúcich dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu (ďalej DDD),
- poznať príslušné platné všeobecne záväzné právne predpisy,
- poznať rôzne chemické prípravky používané pri výkone DDD činnosti,
- poznať zásady správneho uchovávanía a uskladňovania DDD prostriedkov,
- ovládať bezpečnú manipuláciu s DDD prostriedkami,
- ovládať technológiu aplikácie DDD prostriedkov, zásady a metódy ich používania,
- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch,

- poznať zásady asanácie a ochrany životného prostredia,
- ovládať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Platné všeobecne záväzné právne predpisy
- 2) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- 3) Biologické príčiny ochorenia
- 4) Zásady pri práci s jedmi a látkami zdraviu škodlivými, prevencia otráv
- 5) Dezinfekcia, zásady, spôsoby, metódy, dezinfekčné prostriedky
- 6) Dezinsekcia, hospodársky a zdravotný význam, zásady, spôsoby, metódy, dezinsekčné prostriedky
- 7) Deratizácia, hospodársky a zdravotný význam, zásady, spôsoby, metódy,
- 8) Deratizačné prostriedky, špecifické chemické látky, zvlášť nebezpečné jedy, omamné látky a látky zdraviu škodlivé
- 9) Praktická časť, výkon DDD činnosti v chovoch zvierat v potravinárskych prevádzkach, poľnohospodárskych skladoch a v prevádzkach súvisiacich s výkonom veterinárnej činnosti

Popis obsahových štandardov

Získať prehľad o platných právnych predpisoch, o dodržiavaní osobitných bezpečnostných a ochranných opatrení súvisiacich s výkonom DDD činnosti, poznať biológiu a etológiu hlodavcov a hmyzu, základy mikrobiológie a spôsoby narúšania potravinového reťazca s negatívnym dopadom na zdravie zvierat a ľudí. Poznať zásady pri práci s jedmi a látkami zdraviu škodlivými, technologické postupy pri práci s jedovatými plynmi, vybavenie plynovacích skupín a zdravotný význam dezinfekcie a spôsoby jej vykonávania. Poznať jednotlivé skupiny dezinfekčných prostriedkov, vedieť ich správne pripravovať, uchovávať a aplikovať. Poznať hospodársky a zdravotný význam dezinsekcie, spôsoby jej vykonávania. Poznať jednotlivé skupiny dezinsekčných prostriedkov, vedieť ich správne pripravovať, uchovávať a aplikovať. Hospodársky a zdravotný význam deratizácie, spôsoby jej vykonávania jednotlivé skupiny deratizačných prostriedkov. Tie vedieť správne pripravovať, uchovávať a aplikovať. Ovládať jednotlivé skupiny DDD prostriedkov, zatriediť ich podľa škodlivosti, skupenstva, charakteru a toxicity pre ľudí i zvieratá, mechanizmu účinku, pripraviť a použiť v správnej koncentrácii. Rozpoznať prvé príznaky otráv a vedieť poskytnúť prvú pomoc. Získať prehľad o preventívnych asanačných postupoch v chovoch jednotlivých druhov zvierat v potravinárskych prevádzkach, poľnohospodárskych skladoch a v prevádzkach súvisiacich s výkonom veterinárnej činnosti.

Kurz inseminácie ošípaných

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Náplňou kurzu inseminácie ošípaných je technika umelej formy oplodnenia. Vyžaduje sa od uchádzačov dobrý zdravotný stav a vek nad 18 rokov. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Absolvent má:

- poznať príslušné platné všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti inseminácie ošípaných,

- poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone inseminácie ošípaných,
- poznať anatómiu pohlavných orgánov a fyziológiu rozmnožovania ošípaných,
- ovládať metódy odberu ejakulátu od kancov, jeho základné vyšetrenie, spôsoby prípravy inseminačných dávok, ich skladovanie a prepravu,
- poznať inseminačné pomôcky,
- ovládať metódy inseminácie prasníc,
- viesť záznamy a evidenciu inseminovaných prasníc,
- prakticky vykonať insemináciu ošípaných.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Platné všeobecne záväzné právne predpisy
- 2) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- 3) Anatómia a fyziológia pohlavných orgánov kancov a prasníc
- 4) Odber a spracovanie ejakulátu od kancov
- 5) Príprava a výkon inseminácie prasníc
- 6) Záznamy a evidencia o inseminácii prasníc

Popis obsahových štandardov

Získať prehľad o platných právnych normách. Vymedziť základné bezpečnostné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať z hľadiska hygieny a ochrany zdravia človeka a zvierat pri inseminačných úkonoch. Oboznámiť sa s anatómiou pohlavných orgánov kancov a prasníc, pohlavnou, chovateľskou a telesnou dospelosťou prasníc. Zákonitostami pohlavného cyklu, pohlavnou aktivitou kancov a prasníc, detekciou ruje a stanovením optimálnej doby pripúšťania. Poznať metódy odberu ejakulátu, jeho základného hodnotenia a riedenia, prípravy, konzervovania, skladovania a prepravy inseminačných dávok Pripraviť inseminačnú dávku a pomôcky na vlastný výkon inseminácie, vykonať vlastný inseminačný úkon. Evidovať inseminačný úkon do karty plemencie.

Kurz prípravy na získanie odbornej spôsobilosti posudzovania a senzorického hodnotenia potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Kurz umožní rozšírenie odborného profilu absolventa v posudzovaní spôsobilosti a senzorickom hodnotení potravinárskych a poľnohospodárskych výrobkov. Vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov a vek nad 18 rokov. Vhodný je pre všetky skupiny študijných odborov veterinárskych vied a študijné odbory poľnohospodárstva. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Absolvent má:

- poznať príslušné platné všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti senzorickej analýzy,
- poznať význam senzorickej analýzy v celkovom hodnotení kvality potravín a poľnohospodárskych výrobkov,
- poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v laboratóriu,

- ovládať anatómiu a fyziológiu zmyslových orgánov,
- ovládať metódy senzorickej analýzy,
- vedieť kvantitatívne a kvalitatívne rozlišovať zmeny zmyslových vnemov,
- vedieť objektívne hodnotiť a uplatňovať morálne a etické zásady,
- viesť záznamy a evidenciu výsledkov hodnotenia.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Význam senzorickej analýzy
- 2) Platné všeobecne záväzné právne predpisy
- 3) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- 4) Anatómia a fyziológia zmyslových orgánov človeka
- 5) Metódy senzorickej analýzy
- 6) Záznamy a evidencia

Popis obsahových štandardov

Poznať význam senzorickej analýzy pri celkovom hodnotení kvality surovín a výrobkov z hľadiska ochrany zdravia spotrebiteľa. Získať prehľad o platných právnych predpisoch, súvisiacich so senzoricým hodnotením. Ovládať základné bezpečnostné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v laboratóriu. Poznať anatómiu a fyziológiu zmyslových orgánov človeka, pojem receptor, klasifikáciu receptorov a proces vnímania. Ovládať jednotlivé metódy senzorickej analýzy, eliminovať negatívne vplyvy pri senzoricom hodnotení, vyvarovať sa chýb s cieľom maximálnej objektivizácie hodnotenia. Evidovať výsledky senzorickej analýzy a objektívne ich interpretovať pri uplatňovaní morálno-etických zásad.

Preparátorský kurz – preparovanie pernatej, srstnatej zveri a trofejí

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Obsahom kurzu je získanie teoretických poznatkov a praktických návykov v preparovaní pernatej a srstnatej zveri a úpravy trofejí.

Absolvent má:

- poznať príslušné platné všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti získavania a manipulácie so zverou a o ochrane zveri,
- poznať bezpečnosť a ochranu zdravia pri manipulácii – preparovaní,
- rozoznať základné príznaky infekčných ochorení prenosných na ľudí,
- vedieť vyrobiť trvalé preparáty príslušným postupom podľa návodov, s použitím pomôcok a konzervačných materiálov,
- praktický vykonať nácvik preparovania.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- 2) Ochrana zveri
- 3) Choroby zveri
- 4) Úprava trofeji a trvalého preparátu
- 5) Výroba trvalého preparátu - spracovanie biologického materiálu

Popis obsahových štandardov

Vymedzuje základné bezpečnostné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať pri výrobe preparátu. Oboznamuje účastníkov kurzu o postavení a funkcií zvierat a živočíchov v prírode, kultúrne a vedecké zdôvodnenie vybraných častí prírody v zmysle platných zákonov, oboznamuje o spôsobe získavania a evidencií biologického materiálu na preparovanie v súlade s normami na ochranu zvierat a živočíchov. Udáva základné ucelené znalosti o infekčných chorobách jednotlivých druhov pernatej a srstnatej zveri. Základy o rozpoznání chorôb živej a usmrtenej zveri. Návody, postupy prác a potrebné pomôcky pri výrobe a spracovaní preparátu a trofejí. Praktické spracovanie biologického materiálu a výrobu trvalého preparátu.

**Skupina
študijných odborov**

43 Veterinárske vedy

STUPEŇ VZDELANIA:

**ÚPLNÉ STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

pomaturitné kvalifikačné štúdium

9 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

9.1 Popis vzdelávacieho programu

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Popisu vzdelávacieho programu, pretože tento je totožný s už uvedeným – pozrite s. 14 – 15.

9.2 Základné údaje

Úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon činností v podnikoch poľnohospodárskej výroby a služieb, v podnikoch potravinárskeho priemyslu, vo veterinárnych liečebných zariadeniach, na úseku hygienickej a veterinárnej kontroly, vo veterinárnom výskume, v zoologických záhradách, cirkusoch, v predajniach drobného chovu a ďalších špecifických orientovaných kvalifikovaných veterinárnych službách, veterinárneho hygienického dozoru v rámci členských štátov EÚ.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Táto časť ŠVP je v procese tvorby

10 PROFIL ABSOLVENTA

10.1 Celková charakteristika absolventa

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Celkovej charakteristiky absolventa, Kľúčových kompetencií, Odborných kompetencií, pretože tieto sú totožné s už uvedenými – pozrite s. 16 – 23.

11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

11.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelanie	36	1152
Disponibilné hodiny	30	960
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	36	1152
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	30	960
SPOLU	66	2112

11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálo-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učí-

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 33(rozpätie 33 – 35 hodín)

- va, na kurzy, tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
  - e) Vyučuje sa odborný cudzí jazyk: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v každom ročníku a je súčasťou teoretického vzdelávania. Ak škola nevyučuje cudzí jazyk, ktorý žiak absolvoval v predchádzajúcom štúdiu, výučba prebieha podľa výkonových a obsahových štandardov pre domaturitnú formu štúdia.
  - f) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
  - g) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
  - h) Vyučovanie odbornej praxe žiaci absolvujú v 1. ročníku minimálne v rozsahu 15 pracovných dní, najviac 6 vyučovacích hodín za jeden vyučovací deň, v 2. ročníku v rozsahu 25 pracovných dní, najviac 5 vyučovacích hodín za jeden vyučovací deň.
  - i) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). O zaradení predmetu do učebného plánu školy rozhodne zriaďovateľ školy.
  - j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne..

12 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Vzdelávacích oblastí – Teoretické vzdelávanie, Praktická príprava, pretože tieto sú totožné s už uvedenými – pozrite s. 28 – 40.

12.1.1 ÚČELOVÉ KURZY/UČIVO

Vzhľadom na to, že v tejto forme štúdia získavajú žiaci rovnakú kvalifikáciu a rovnaký stupeň vzdelania ako v štvorročnom štúdiu neuvádzame tu znenie Účelových kurzov, pretože tieto sú totožné s už uvedenými – pozrite s. 40 – 45.

Príloha 1

VYMEDZENIE POJMOV

Táto časť ŠVP je v procese tvorby

Príloha 2

ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Táto časť ŠVP je v procese tvorby

Príloha 3

ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAM

Táto časť ŠVP je v procese tvorby